

L'ENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ

La nova societat: avis que passen els cent anys i nadons en comptagotes

A les comarques centrals i el Pirineu, tan sols el 15,56 % de la població té menys de 16 anys, mentre els majors de 65 anys superen el 20 %, amb pics del 25 % al Berguedà i del 22,4 % a l'Alt Urgell

kioscoprensaiberica#biblioteca@puigcerda.cat

Aj. Seu

MIQUEL SPA
Puigcerdà

Les dades demogràfiques dibuixen dues realitats paral·leles a les comarques centrals i al Pirineu que qüestionen el futur del model social i econòmic tradicional: una natalitat a la baixa i un envelliment progressiu de la població amb, alhora, un creixement de la població sovint produït per l'arribada d'immigració. Cada vegada hi ha menys nadons i cada vegada hi ha més gent gran que, a més, viu més anys.

A Catalunya, l'any 2023 es van registrar 54.182 naixements, la xifra més baixa des de 1995. Aquest descens prolongat des de fa gairebé una dècada està canviant la piràmide d'edats de la població. A les Comarques Centrals, l'any 2024 el percentatge de població menor de 16 anys és només el 15,56 %, mentre que els majors de 65 anys ja representen el 20,51 %. Aquest desequilibri es reflecteix en un índex d'envelliment de 142,8, una dada que indica que hi ha gairebé 143 persones de 65 o més anys per cada 100 menors de 16 anys.

A les comarques centrals com el Bages, el Berguedà o el Solsonès, i a comarques de muntanya com l'Alt Urgell o la Cerdanya, la població adulta major —és a dir, persones de 65 anys o més— representa una part significativa del total. Per exemple, a l'Alt Urgell el 22,4 % de la població és major de 65 anys, per sobre de la mitjana catalana, mentre al Berguedà aquesta proporció arriba al 25,2 %.

Aquest augment del nombre de persones grans ve acompanyat d'una disminució relativa de la població jove. Les franges d'edat corresponents a menors de 16 anys ocupen cada cop una porció menor del total demogràfic, la qual cosa modifica la piràmide poblacional i redueix la proporció d'habitants en edat activa.

En aquest context, la població adulta (de 16 a 64 anys) es manté com a majoritària en tots els territoris, però la seva proporció tendeix a reduir-se lleument i la pressió demogràfica recau cada

Quatre àvies centenàries que viuen a la Residència Sant Josep de la Seu d'Urgell

L'ESCENARI FUTUR

L'envelliment obliga els joves a repensar com finançar la jubilació

L'augment de l'esperança de vida obliga a repensar com garantir una jubilació digna i sostenible, segons alerten els tècnics en economia i serveis socials públics, en un context en què els reptes sobre pensions, estalvi personal i atenció a la dependència són cada vegada més grans. L'arribada a la jubilació de la generació del baby-boom marca un punt d'inflexió: els més grans de 65 anys passaran, en la propera dècada, del 20 % al 24 % de la població i posseiran al voltant del 40 % del patrimoni net, destacant especialment la propietat immobiliària, que constitueix la principal font d'estalvi.

M.S.
Puigcerdà

Els nous jubilats gaudeixen de pensions relativament elevades, amb una mitjana de 1.800 euros mensuals, prop del 90 % dels ingressos previs, gràcies a trajectòries laborals llargues i cotitzacions altes. Tot i això, la cultura de consum i l'escàs estalvi individual fa que només un terç dels majors

de 65 anys disposi de fons o plans de pensions complementaris, mentre que autònoms i rendes altes pateixen bretxes significatives entre ingressos previs i pensions reals.

En paral·lel, la longevitat implica despeses addicionals. La població que supera els 65 anys encara té una esperança de vida de 22 anys més, dels quals uns deu seran saludables; després augmenta la necessitat d'assistència, especialment a partir dels 80 anys, amb malalties que poden generar costos elevats. La despesa per dependència sovint recau en les famílies, ja que les ajudes públiques cobreixen només una part del necessari.

En aquest context, la sostenibilitat del sistema de pensions és un altre interrogant: amb un percentatge de majors de 65 anys que passarà del 20 % actual al 30 % cap al 2055, els experts adverteixen que l'actual model presenta problemes estructurals que podrien desincentivar l'estalvi individual i posar en risc la cobertura futura. Els joves d'avui han de repensar el seu futur. ■

cop més sobre els grups de més edat. Aquesta evolució implica que una proporció creixent de persones dependran d'estructures socials i sanitàries adaptades als seus requeriments.

A més, la distribució territorial de l'envelliment presenta diferències entre comarques: mentre zones de muntanya i menys densitat com l'Alt Urgell o el Berguedà mostren percentatges alts de majors de 65 anys, altres zones més poblades o amb dinàmiques diferents poden mantenir una piràmide més equilibrada.

L'evolució prevista per a la propera dècada indica que la tendència actual podria accentuar-se: s'espera un augment del nombre de persones grans a la majoria de municipis, especialment en zones rurals i de muntanya, fet que suposa un repte per a la renovació generacional i per a la planificació de serveis socials, sanitaris i d'habitatge adaptat.

Aquest canvi demogràfic amb menys joves i més gent gran té implicacions importants: podria alterar l'equilibri del mercat laboral, exigir adequació de serveis sanitaris i d'atenció a la gent gran, i posar en relleu la necessitat de polítiques d'habitatge i d'atracció o retenció de població jove.

Les comarques de la regió central i del Pirineu mostren una realitat demogràfica amb un envelliment clar i un canvi progressiu de la piràmide d'edats. Aquesta realitat demostra la necessitat de plantejar mesures específiques per fer front al repte de l'envelliment i garantir l'equilibri generacional i la sostenibilitat social del territori.

Per contra, la població tendeix a augmentar. Totes les capitals de comarca de la zona de Regió 7 experimenten un increment de població. Berga creix un 2 % i arriba als 17.539 habitants; Solsona augmenta un 3,7 % fins als 9.741; Moia puja un 1,4 % fins als 6.807; Puigcerdà registra un lleuger ascens del 0,1 %, amb 10.053 habitants; la Seu d'Urgell creix un 1,9 % fins als 13.003; i Prats de Lluçanès incrementa un 2,3 %, fins a 2.759 residents. ■

Dilluns, 22 de desembre de 2025

MARIA LLUIÇA GOSET

Te 99 anys. Va néixer a Barcelona

Es va traslladar a Bellver per tenir a prop la família

«Internet està bé però ha fet malbé la joventut»

MIQUEL SPA
Bellver de Cerdanya

Ja venia a Bellver perquè el seu fill hi vivia. Per tenir una vida més propera a la família va viure a casa del fill i ara ho fa a la residència Sant Roc perquè el seu fill també es fa gran. Afronta aquests anys de vellesa «bé i malament, perquè tan sols tinc una germana ja que el meu germà es va morir. Aquests dies els porto una mica així així». A la seva edat un dels factors més difícils de portar és que es van morint familiars i amics i tot l'entorn va canviant, ja no és el que era durant la joventut. Amb tot, la vida se centra en el dia a dia: «normalment estic bé, aquí amb els companys de la Residència i anant aguantant. La vida ha canviat molt. Aquí em veig avorrida, per

Maria Lluïsa Goset, a Bellver

molt que ens vulguin distreure, que ho fan, et sents una mica avorrida». Pel que fa a la societat d'avui, la Lluïsa diu que «pel poc que veig a la televisió, ho trobo malament, cada dia està tot més complicat. Això d'internet està molt bé però també ha fet malbé el jovent, amb el telèfon a la ma».

ENRIQUETA MEYA

Té 100 anys. Va néixer a Puigcerdà

Viu un dia a dia molt marcat pel passat

«Vam tenir una infantesa molt dura amb la guerra»

MIQUEL SPA
Bellver de Cerdanya

L'Enriqueta té dies de tot. Amb certa dificultat per parlar, explica com se sent. El discurs li marxa de seguida cap a records importants de la seva vida. Els que la van marcar: «tinc dies més bons, que em trobo bé i altres que no estic tant bé. Vaig néixer a Vilallobent, al Mas Bertranet, una mica apartat. Aquest món el veig també més bé i més malament segons el què. Nosaltres de petits ho vam passar molt malament, ens van treure de casa. Érem set germans i els dos grans, que havien d'anar a la guerra, van passar a França. Érem pàgossos i els pares van haver d'anar a Barcelona. Jo vaig anar amb els padrins a Ventajola, allà vam passar la guerra.» No es pen-

Enriqueta Meya, de centenari

sava arribar a tant gran: «aviat en faré 101, no m'ho havia imaginat mai fer tants anys. No ho visc gaire bé, anar fent. No tinc gaire il·lusions, el que hagi de venir que vingui. La il·lusió és quan ve la família a veure'm. El meu fill ve pràcticament cada dia. Això ja està bé. Així vaig passant la vida.»

Així particular

La família Tato Sàez

MÍRIAM SÀEZ

Acaba de ser mare d'en Marcel

«Em preocupen pel meu fill les tecnologies i els valors humans de respecte»

MIQUEL SPA
Puigcerdà

La Míriam Sàez i en Mena Tato acaben de ser pares per primera vegada. Després de viure a Puigcerdà, s'han instal·lat a Es-tavar, on afronten aquesta nova etapa amb el fill Marcel. La Míriam explica que en aquesta societat en què es trobarà el seu fill hi ha diversos factors sobre els quals volen estar pendents. El primer, el gran domini tecnològic: «les noves tecnologies ens fan una mica de por o respecte. Ens supera perquè avança molt més ràpid que nosaltres. Ho veiem en pares amb fills de nou o deu anys, que de seguida queden desfasats. És un punt d'inquietud per veure com afrontarem aquest aspecte». La nova parella de pares té la intenció de donar a en Marcel els valors que ells sí que van estar a temps d'assaborir, com els de la vida en comú, els avantatges de compartir i el contacte amb la natura: «la meua parella va formar part d'un cau; va fer de monitor i es va formar en aquest camp. De vegades trobem a faltar activitats d'aquest sector més col·laboratiu. A la Cerdanya hi ha moltes activitats però generalment enfocades cap al turisme. Ens falta un cau». Sobre aquesta filosofia, la Míriam explica quins són els valors que voldran transmetre a en Marcel: «sobretot el del respecte als altres, a la natura i als animals. Nosaltres hem vingut de Vígues i Riells i de Ripoll i hem vingut a la Cerdanya per la Natura i els esports. Per això aquests valors els tenim molt presents».

JOAN CAPDEVILA

Te 93 anys. Va néixer a Queixans

Enyora la vida en comunitat i la feina feta entre tots

«La meitat dels joves no vol treballar»

MIQUEL SPA
Bellver de Cerdanya

Va néixer a Queixans i ara viu a la Residència Sant Roc de Bellver. Ofereix un relat enèrgic i amb un cert pessimisme respecte el que ha viscut a la seva Cerdanya rural i la realitat mundial actual: «el món d'avui el veig malament, hi haurà un joc de garrotades que s'emportarà molta gent. Els països no s'entenen i tot s'emboïcarrà. Així ho veig tot. Hi ha aquests països amb guerres com ara a Israel i Gaza i a l'Irak. No acabarà bé això». Pel que fa a les relacions humanes d'avui, en Joan Capdevila planteja un futur incert: «la societat d'avui la veig malament pels joves, encara ho passaran pitjor del que ho vam passar nosaltres. Avui en dia els joves no volen treballar. I això que de feina

Joan Capdevila, a la residència

n'hi ha, però la meitat no ho vol. Jo mai he estat a l'atur. Ara hi ha massa avanços. La maquinària ha mort el treballador. Abans en una casa de pagès hi havia quatre mossos, ara amb un tractor es fa tot. Abans, quan jo era jove, es feia més comunitat, es vivia més en grup i entre tots es feia la feina que calia cada vegada».

JOSEP AGULLÓ

Te 93 anys. Va néixer a Cortàs

Veu els joves més preparats però enyora la seva època

«Vivíem en comunitat, en la feina i la festa»

MIQUEL SPA
Bellver de Cerdanya

En Josep Agulló va néixer a Cortàs, un poble del terme municipal de Bellver al camí d'Éller i Meranges. Va créixer en un entorn de poble molt petit. Amb dificultats per sentir, acostant be l'orella exposa el que li surt espontàniament, molt emocionadament: «anem passant la vida superant les penes i treballant. Avui es viu d'una altra manera, una forma més ideal. Abans vivíem en una inquisició. Un món de molt més treball i més difícil. Ho fèiem tot a ma, amb bous, vaques i cavalls. Després la maquinària encara s'havia de treballar. La joventut d'avui està molt bé, tots estudien, no se com acabaràn, però quan han de treballar estan preparats i no tenen vergonya. Jo tinc filles i nebots i els

Josep Agulló, a la residència

veig més ben preparats que abans. Estan molt avançats». Dels seus anys de joventut troba a faltar «la feina i les festes majors dels pobles. Anàvem d'un poble a l'altre amb els veïns, els amics i els familiars, era una vida en comunitat on tots ens coneixíem i amb tots compartíem tant la feina com la festa».